

Lucretius ja kuolemanpelon turhuus

Lucretius

Säkeet 870–893

Sureminen ja juhlallinen hautaaminen turhaa

→ Kuolleella ei ajattelua eikä tunteita (ts. ikuinen rauha)

→ Ongelmallinen ajatus: sureminen on tärkeää

Inhorealisticia esimerkkejä ruumiiden kohtaloista: ruumiit mätänevät, linnut raatelevat ja pedot pureskelevat niitä; ruumiita poltetaan rovioilla; niitä upotetaan tukahduttavaan hunajaan, jonka jälkeen ruumiit asetetaan jäisen ja korkean kiven päälle kylmän kangistamiseksi. Maamassat musertavat ruumiit painon.

Lucretius ja kuolemanpelon turhuus

Lucretius

Säkeet 931–977

Luonnon ”toruva” puheenvuoro:

ihminen ei osaa arvostaa elämäänsä ja sen hyviä hetkiä;

ihminen ei osaa luopua elämästään

→ Kiitollisuus ja nykyhetki tärkeää

Kukaan ei joudu Manalaan

Lucretius ja kuolemanpelon turhuus

Lucretius

Säkeet 978–1023

Antiikin mytologian Manala-tarut huijausta (Tantalos, Tityos-jättiläinen, Sisyfos, Kerberos, fuuriat)

Vs. Manalan kauhut ja kidutukset

- Edelliset näkemykset syntyneet todellisista asioista**
- Edellisiin uskomisen luo maanpäällisen helvetin**

Lucretius ja kuolemanpelon turhuus

Lucretius

Säkeet 1024–1052

**Lista kuolleista ihmisistä: Ancus Marcius; Scipio Africanus; Homeros;
Demokritos; Epikuros**

→ Kuoleman tasa-arvoisuus: kuolo korjaa kaikkia

Lucretius ja kuolemanpelon turhuus

Lucretius

Säkeet 1053–1075

Kuolemanpelosta seuraava onneton elämä: mm. ahdistus, sisäinen levottomuus ja sinkoileva, levoton elämäntapa

Lucretius ja kuolemanpelon turhuus

Lucretius

Säkeet 1076–1094

Elämänhimo johtaa tuskaan

→ Elämää ei tule toivoa pidemmäksi!

Lopuksi

**Keskeiset teemat: kuolemanpelko; inhimillinen kuolema
kuolemaan liittyvän ymmärtämättömyyden haitallisuus**

**Pienempiä teemoja: erilaiset ruumis- ja ihmiskohtalo
kuolemisen taito; kuolemanpelon yleisyys; kuolema
luonnollisuus; kuolemaan ja kuolemanpelkoon liittyvä
vaihtelevat tunteet ja ajatukset; kuolema ja aist
kuolemanpelko huonon elämän syynä**

Lopuksi

Lucretius kehottaa elämään ja kuolemaan järkevästi ja rohkeasti, ei tietämättömästi tai kuolemaa peläten.

Lucretiuksen näkemyksessä kuolemanpelko liittyy huonoon ja onnettomaan elämään

→ Epikuroksella kuolemaa ymmärtämätön ei saavuta *ataraksiaa* eli mielen ja ruumiin häiriötöntä tilaa; syntyy, kuolee, henkilön ajattelu, halut ja ruumiilliset nautinnot ovat tasapainossa ymmärryksen ohjaamina

Lopuksi

Hyvään elämään kuuluvat kuolevaisuuden hyväksyminen ja kuolemisen taito

Vaatimukset:

Hyväksytään (i) materialistinen ontologia atomeineen ja tyhjiöineen, (ii) mielen kuolevaisuus ja (iii) kuoleman luonnollisuus sekä välttämättömyys. (iv) Kartutetaan luontoa ja kuolemaa koskevaa ymmärrystä

Lopuksi

Lucretius tarkastelee asioita paikoitellen kuolleen näkökulmasta

→ Oma ahdistus? Kuoleman ymmärtäminen?

Lucretiuksen näkemyksessä pienehkönä tai matalana pidettävä käsitys ihmiselämän arvosta:

kaikki ihmiset tulevat kuolemaan atomien erkaantumisen seurauksena sellaisessa sattumanvaraisessa ja päämäärättömässä maailmassa, missä kuolemanjälkeinen elämä ei ole mahdollista ja missä tuskaan johtava elämänhimo ja kuolemanpelko ovat halveksittavia asioita

Kiitos mielenkiinnosta!

Kiitos Timo!

vjhele@utu.fi